

Looking for Simurgh | Mehdi-Georges Lahlou

Galerie Transit, Mechelen

18.09 – 30.10.2022

Opening op 18 september, van 14u tot 18u

Open vrijdag, zaterdag en zondag, 14 – 18u

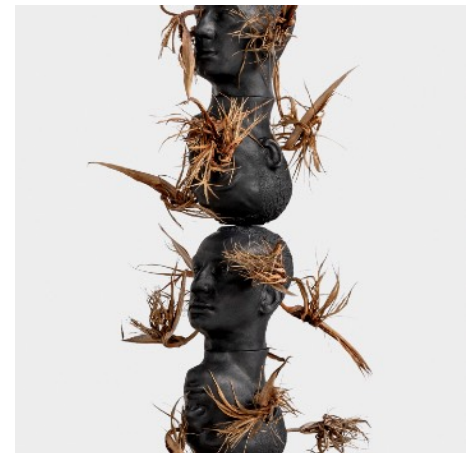
Of the Confused Memory – April 22, 1915

Looking for Simurgh is de nieuwste solotentoonstelling van Mehdi-Georges Lahlou. De kunstenaar toont een corpus nieuwe werken bestaande uit sculpturen in brons, keramiek en houtskool, en uit gemanipuleerde archiefphoto's en geëmailleerde prints. In deze tentoonstelling zoekt Mehdi-Georges Lahlou het contrast op tussen realisme en abstractie. Op die manier zet hij zijn onderzoek voort naar geweld en verlangen, geplaatst binnen de driehoek van persoonlijke ervaringen, de geschiedenis van zijn voorouders en zelfrepresentatie. De objecten van Lahlou zijn vast en analoog. Zij compliceren de geschiedenis en bieden een rustpunt in tijden van momentum en beweging. Alle tentoongestelde werken zijn uitgevoerd in een scala van zwarttinten. Hiermee gaat de kunstenaar een nieuwe richting uit, want gewoonlijk zijn zijn sculpturen zeer levendig van kleur.

Een dunne laag houtskool, een bijproduct van verbranding, bedekt als een mat poeder het oppervlak van een reeks afdrucken van archiefphoto's, die als titel *Of the Confused Memory - April 22, 1915* (2022) kregen. Het materiaal is met de hand aangebracht; het maakt de textuur van het papier zichtbaar, maar onttrekt tegelijk de visuele inhoud van de beelden bijna volledig aan het gezicht. Wie goed kijkt, kan contouren van lichamen zien, als spookbeelden die ingebed zijn in de zwarte houtskooltextuur. De onderliggende foto's zijn afkomstig uit de archieven van het In Flanders Fields Museum in België. Zij documenteren de ravage die werd aangericht bij het eerste gebruik van mosterdgas, of yperiet zoals het ook wel wordt genoemd, een chemisch oorlogsmiddel dat op grote schaal werd ingezet tijdens de Eerste Wereldoorlog. Dat het gas werd gebruikt tegen de Franse troepen, is algemeen bekend. Wat men echter veel minder weet – of juist: wat men zich niet herinnert – is dat de eerste soldaten die aan de gruwel van chemische oorlogsvoering werden blootgesteld, grotendeels Noord-Afrikanen waren, respectievelijk bekend als de Algerijnse, Tunesische en Marokkaanse schutters of "tirailleurs".

Mehdi-Georges Lahlou werkte op basis van foto's uit de archieven die genomen werden op 22 april 1915 – de datum van het eerste gebruik van mosterdgas – en waarop specifiek Noord-Afrikanen stonden afgebeeld. De manier waarop de kunstenaar dit archief heeft bewerkt, legt de vinger op de koloniale realiteit die achter het uitwissen van dit stuk van de geschiedenis schuilt, en toont op een pijnlijk overtuigende manier hoe extreem gewelddadig niet alleen de feiten zijn, maar ook de wijze waarop ze in het collectieve geheugen zijn vastgelegd.

Het is opnieuw houtskool, maar onder een andere vorm, die het oppervlak bedekt van *Birds of Paradise* [2022], een paal gemaakt van gegoten keramische mallen van een mannenhoofd. De totem is rijkelijk versierd met gedroogde paradijsvogelbloemen, een veelkleurige tropische plant die bruin wordt wanneer ze uitdroogt. Acht hoofden staan op elkaar gestapeld: zij symboliseren het geheugen dat van generatie op generatie wordt doorgegeven, en doen dit via het motief van de totempaal, een vorm die aan de

Birds of Paradise

Of the Grenadier (2022)

noordwestkust van Amerika door de inheemse bevolking wordt gebruikt om de voorouders te herdenken. Door er paradijsvogelbloemen in te verwerken associeert de kunstenaar hiermee het vermogen om te vieren en het openstaan voor al wat vloeit en zindert van leven. De matzwarte afwerking van de paal roept vragen op over ras, verlangen, fetisj en zelfrepresentatie, vooral omdat de hoofden geboetseerd zijn naar het model van de kunstenaar.

Seksualiteit en verlangen komen nogmaals aan bod in *Of the Grenadier* (2022), een zwarte bronzen buste met openbarstende granaatappelvruchten die over de hele buitenkant tegen elkaar aanbotsen. In veel niet-westerse culturen staan granaatappels voor zonde, verleiding en verlangen. Ze worden zelfs beschouwd als de verboden vrucht van de tuin van Eden. In het Frans betekent het woord "grenade" zowel granaatappel als granaat. Op dezelfde manier verwijst "grenadier" naar een soldaat of een granaatappelboom. *Of the Grenadier* (2022) speelt met deze dubbelzinnigheid in de taal door de schoonheid van de zwarte buste en de zachtheid van de granaatappel tegenover de hardheid van het brons en de zichtbare pijn van de barstende vruchten te zetten. Enerzijds kan men in deze buste een figuur zien die wordt aangevallen van buitenaf. Aan de andere kant lijken de granaatappels uit de huid van de figuur zelf te komen, alsof ze uitbarsten en exploderen aan de oppervlakte: in die optiek wordt de buste een figuur die implodeert en zichzelf van binnenuit vernietigt.

De idee van zelfvernietiging, of de vernietiging van individuen binnen een gemeenschap, staat centraal in *Casablanca, March 25, 2016* (2022), een set van negen (waarvan er hier drie worden getoond) rechthoekige muurstukken in geglaazuurd aardewerk die lichtjes bedekt zijn met zwart email. Ook voor dit werk keerde Mehdi-Georges Lahlou terug naar de archieven: het belicht namelijk een dubbele gewelddaad die plaatsvond in Marokko op 25 maart 2016. Mehdi-Georges Lahlou laat ons een beeld zien van een mannelijk koppel dat onder het bloed zit nadat het thuis is aangevallen. Het beeld is verschenen op verschillende mediaplatforms wereldwijd. De kunstenaar wil de overvloedige verspreiding ervan in de verf zetten, en er ons tegelijk op wijzen dat we ongevoelig zijn geworden voor het zien van wrede daden. Daarom creëert hij een patroon, door hetzelfde beeld negen keer opnieuw af te drukken en het te behandelen met zwarte en transparante email: het resultaat is een herhaald beeld dat niettemin telkens weer anders is.

Casablanca, March 25, 2016

Looking for Simurgh ontleent zijn titel aan *De samenspraak van de vogels* (1177), een gedicht van de Perzische soefidichter Farid ud-Din Attar, beter bekend als Attar van Nishapur. In het gedicht gaan de vogels van de wereld op zoek naar Simurgh, een welwillende vogel in de Perzische mythologie en literatuur, om hem te vragen hun leider te zijn, aangezien zij er geen hebben. Het gedicht symboliseert een idee van zelfaanvaarding en onderlinge verbondenheid. Om tot die verbondenheid te komen, is volgens de dichter een lange reis onvermijdelijk.

In lijn met de algemene praktijk van de kunstenaar, is het nieuwe oeuvre van Mehdi-Georges Lahlou enerzijds ruimtelijk bewust, en anderzijds houdt het zich bezig met het lichaam en zijn representaties in de media, de geschiedenis en de collectieve verbeelding. Lahlou's werk roept de toeschouwer op om zorgvuldiger naar historische representaties te kijken, maar maakt tegelijkertijd aanspraak op een zekere ondoorzichtigheid.

Tekst van Yomna Osman, curator en kunstkriticus, juli 2022
vertaling uit het Engels door Machteld Castelein

Galerie Transit

Zandpoortvest 10, 2800 Mechelen

art@transit.be | www.transit.be | [+32 15 336 336](tel:+3215336336)

Bert de Leenheer +32 478 811 441

Dirk Vanhecke +32 475 477 478